بايتاق شينجياڭعا كومەكتەسۋدە حالىق تۇرمىسىن الدىڭعى ورىنعا قويدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

گۇلمىرا تۇرسىن ەسككە سۇيەنە كورشىسىمەن اڭگىمەلەسپ تۇر، ارت جاعىندا ءۇيدىڭ ءىشى دە تاپ ـ تازا جينالىپتى. "بۇل ارا كەزىندە لاشقىتار اۋماعى بولاتىن، ۇيلەر مەن دۇكەندەر كوبىندە شارباق ۇيلەر ەدى، جول تار، لاس سۋ بارلىق جەرگە جايىلىپ، شىبىن، ماسا ادامعا مازا بەرمەيتىن، قازىر تۇرمىس شارت ـ جاعدايىمىز وتە جاقسى، تازالاماساڭ ءوزىڭ ۇيالاسىڭ، بىزگە ءۇي سالىپ بەرگەن شينجياڭعا كومەكتەسۋگە كەلگەن بەيجيڭدىق كادرلاردان ءتىپتى ۇيات ەمەس پە".

2015 ـ جىلدان بەرى، بەيجيڭ قالالىق شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ الدىڭعى قولباسشىلىق شتابى بەيجيڭدەگى قالا جوسپارلاۋ سياقتى سالالاردىڭ ماماندارىن ۇسىنىس ەتىپ، قالانى وزگەرتۋدىڭ بارىنشا شاعىپ، بارىنشا سالۋ سىندى ءداستۇرلى ۇلگىسىن تاستاپ، قاراقاش اۋدانىنىڭ كونە قالا رايونىنا بەكەمدەپ وزگەرتۋ جۇرگىزىپ، ءۇيدىڭ سىرتقى تامىن جانە بويالۋىن بىرلىككە كەلتىردى.

وزگەرتۋ جوباسى سۋمەن قامداۋ، سۋ بەستىرۋ، ەلەكتر، تابيعي گاز سياقتى نەگىزدىك قۇرىلعىلاردى كەمەلدەندىرىپ، بۇقارانىڭ قونىس ساپاسىن جوعارىلاتىپ قانا قالماستان، كوشە اۋماعىنىڭ تاريحي بەت ـ بەينەسىن ساقتاۋ مەن سايالحات، اس ـ سۋ كاسىبىنىڭ دامۋىن جەبەۋدى ۇشتاستىرىپ، كونە قالا رايونىنىڭ تىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن ايگىلەدى.

تۇرعىن ءۇي شارت ـ جاعدايى جاقسارعان، شينجاڭعا كومەكتەسەتىن ولكە، قالالار تاعى دا كەڭەيۋ وتباسىلارىنىڭ اۋلاسىن جاقسارتۋىنا كومەكتەسىپ، مال باعۋمشىلىعى، جەمىس ـ كوكونىس ەگىنشىلىگى سياقتى ەرەكشە شارۋاشىلىقتاردى دامىتتى.

ءپايزاۋات اۋدانى قىزىلبويى اۋىلى شولاق قىستاعى، الدىدا ءۇي، ورتادا باقشا، ارتتا قورا، توڭىرەگىندە تاعى اتىزى بار ءوندىرىس ـ تۇرمىس كورىنىسىنەن قىستاق تۇرعىنى روزى تۇردى بارىنشا باقتىنى سەزىندى. بۇرىنعى جىلدارمەن سالىستىرعاندا، ونىڭ قوينا جاڭادان نەشە 10 قوي قوسىلىپ، ەككەن شىنىمەيى دە جاقسى ءوستى، كىرىستىڭ ارتۇندا ەندى ماسەلە جوق. ول مۇنىڭ بارلىعى گۇڭدۇڭ ولكەسى اتىقارعان "ەگىن، مال، ورمان، جەمىس، سۋ، تۇرار-جاي" 6 جاق ءبىر تۇلعالاندىرىلعان جيناق اۋلا شارۋاشىلىعى ۇلگىسىنىڭ ارقاسى دەپ قارادى.

بۇل ۇلگى جالپىلاستىرىلعانىنان بەرى، جاردەماقى تاراتۋ ارقىلى كەدەي شارۋا وتباسىلارىنىڭ اۋلاسىن جاقسارتىپ سالۋدى جەبەلىپ، جاسىل ستەرەولى اينالىم شەڭبەرى تۇلعالانىپ، شارۋا وتباسىلارىنىڭ اۋلاسىنان پايدالانۋ مولشەرى 30%كە جەتپەۋدەن 85%تەن استامعا جوعارىلادى.

ءار كەسەك، ءار كىرپىش جۇرت جۇرەگىن مەيىرگە بولەدى. اۋتونومىالى رايوندىق داموۋ جانە رەفورما كوميتەتىنىڭ ساندى مالىمەتىندە بىلاي دەپ كورسەتىلدى: جاڭا كەزەڭدەگى شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەتى باستالعانىنان بەرى، شينجياڭعا كومەكتەسۋ قارجىسى ارقىلى جينى 2 ميلليون 300 مىڭنان استام بەيقۇت ۇي، كوشپەندى مالشىلاردى ورنىقتاندىرۋ بوينىنا 120 مىڭنان استام بەيقۇت ۇي سالۋ قۇرىلىسىنا قولداۋ كورسەتىلدى ءارى ەكى بەيقۇت ۇي ينجەنەريالىق سۋ، ەلەكتر، جول، گاز سياقتى سايكەستى ينجەنەريا قۇرىلىستارى دا بىردەي ءونىمدى ىستەلدى.

■ كورىكتى اۋىل ـ قىستاق كورىنىسىن كەستەلەدى

كورىكتى اۋىل ـ قىستاق دەگەنىمىز قانداي كورىنىس؟

يانجي حۇيزۇ اۋتونومىالى اۋدانى ۇحاۋچۇي اۋىلى ارىنچۇي قىستاعىنىڭ تۇرعىنى دولقۇن تۇرسىن بىلاي دەپ قارادى: قىستاقتىڭ قازىرگى بەينەسى ـ كوپشىلىك بەيقۇت ۇيگە كوشىپ كىردى، قىستاقتا ۇلتتار ىنتىماعى الاڭى، اۋىل ـ قىستاق ۇلكەن ساحنالىق سالىندى، قىستاقتىڭ جولى تۇگەلدەي قاتتالانىپ قالماستان، قالاداعى سياقتى كوشە اتتارى قويىلدى؛ كۇن ەنەرگيالى جول شىراقتارى كەشتى جارىقتاندىرىپ، 50 مەتر جەرگە بىردەن قوقىستاندىعى قويىلدى، كوپشىلىك قوقىستى بەتالدى تاستامايتىن بولدى...

7 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنى، دولقۇن تىلشىگە قىستاقتىڭ بەت ـ بەينەسى كورىكەم تۇسكە ەنىپ، ساياحاتتاپ كەلەتىن ادام مولايىپ، ايەلى ەكەۋىنىڭ سالت ـ سانا باقشاسىن اشىپ، اۋىل ـ قىستاق ساياحاتىنىڭ اۋقاتتاندىرۋ جۇرەدەك كولەڭىنە وتىرعاندىعىن، جاقىننان بەرى ساۋدالاردىڭ وتە كۇسەت ەكەندىگىن ايتتى.

ال، ەكى جىلدىڭ الدىندا، ارىنچۇي قىستاعى باسقاشا بەينەدە بولاتىن: كونەتوز ۇيلەر، كوپ، ورتا لاس، بىلىقتان، ناشار، قوقىستى جەل ۇشىرىپ اكەتەتىن.

بۇگىنگى مەن بۇرىنعىنىڭ ارالىندا وزگەرىستىڭ ار جاعىندا، حىبەي ولكەسىنىڭ باينەولين موڭعۇل اۋتونومىالى وبلىسىنا باعىتتامالى كومەكتەسپە انتقارعان 38 نەگىزگى ساتى اۋىل ـ قىستاعىنىڭ قورشاعان ورتاسىن كەشەندى وڭداۋ ـ دان ۇلگى كورسەتۋ نىسانى جاتىر.

اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ نەگىزگى قۇرىلعىسى مەن الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋىنىڭ مەشەۋ بولۋى قالا مەن اۋىل پارقىنىڭ ەڭ تىكە بەينەسى ءارى شارۋالاردىڭ اڭىسى كۇشتى بولعان حالىق تۇرمىسىنىڭ سەزىمتال نۇكتەسى.

جاڭا كەزەڭ شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەتى باستالعانىنان بەرى، ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارى، ورتالىق كاسىپورىندار، شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسەتىن ءارقايسى ولكە، قالالار نەگىزگى ساتىداعى بۇقارا ەڭ كوڭىل ءبولىپ وتىرعان، ەڭ تىكە، ەڭ رەال مۇددەگە ساياتىن ماسەلەلەردى شەشۋدى توقتاۋسىز ەكتەي وتىرىپ، اۋىل ـ قىستاقتاعى اۋىز سۋ، جول، ەلەكتردەن پايدالانۋ سياقتى نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، اۋىل ـ قىستاقتاردىعى وقۋ ـ اعارتۋ، ەمدەۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، مادەنيەت، دەنە تاربيە سياقتى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ ورەسىن جوعارىلاتىپ، قالا مەن اۋىلدىڭ پارقىن ۇزدىكسىز ازايتتى.

ـــ لياۋنيڭ ولكەسى تولى اۋدانىنىڭ كەدەي اۋىل ـ قىستاقتارىنا سۋمەن قامداۋ قۇبىر جەلىسى، قىستاق كوشە جولدارى جانە جىلى قورا، سەلبەستىك كووپەراتيۋى سياقتى قۇرىلعىلاردى سالىپ بەردى؛

ـــ حنان ولكەسى شينجياڭ ءوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىكتىۋانى 13 ـ شىسىنا تۇرعىندار جولى، ەلەكتر تورى، سۋمەن قامداۋ، سۋ بەستىرۋ، شوعىرلى جىلۋمەن قامداۋ قۇرىلعىلارىن سالىپ بەردى.

...

قازىر شينجياڭنىڭ كەڭ ـ بايتاق اۋىل ـ قىستاقتارىن ارالاساڭىز، اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ ەمدەۋ، وقۋ ـ اعارتۋ جانە الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ ورەسىنىڭ كورىنەكتى جوعارىلاعاندىعىن بايقايسىز، بۇل وتە زور دارەجەدەن العاندا شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەتىنىڭ تيىمدىلىگى. شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسەتىن ولكە، قالالاردىڭ زور كۇشپەن قولداۋىندا، قازىر شينجياڭنىڭ اۋىل ـ قالاشقىتارىندا شىپالىعانالاردى، قىستاق ەمحانالارىن ولشەمدەندىرىپ قۇرۋ مولشەرى جەكە ـ جەكە 89.59%كە جانە 89.97%كە جەتتى.

■ باسقا سالاعا ويىستىرىپ، جۇمىسقا ورنالاستىرۋدىڭ ءۇرىسى كەڭەيدى

7 ـ ايدىڭ 9 ـ كۇنى گۇما اۋدانىنداعى انحۇي ونەركاسىپ باقشاسى كۇندەگىدەي قارىبالاستىقتا ءتۇستى. گۇما اۋدانى گۇما قالاشىعى توعرا ارىق قىستاعىنان كەلگەن قورابتاۋشى جۇمسكەر ابدۇللا ءمامتىمىن بۇگىنگى كۇندە كاسىپورىننىڭ قىزمەت ورنى شەبەرىنە اينالدى، ءار ايدا 3500 يۋان ەڭبەكاقى الادى. ول نىق سەنىمەن بىلاي دەدى: "بىلتىر مەن ايەلىمدى، بالامدى گۇما اۋدانى قالاشىعىنا الىپ كەلدىم، بالام اۋدان قالاشىعىندا بالا باقشادا وقيدى. مەن زاۋودتا جاقسى ىستەپ، كوبىرەك اقشا تاۋىپ، ءبىر مەزگىل ۇقىنتتان كەيىن، شاعىن اۋتوكولىك ساتىپ الۋدى ويلاپ وتىرمىن...".

ءبىر جىلدان استام ۇقىنتتا، يۇيىو جوعارىعاڭا ماتەريالدار (حىبەي) جارنا شەكتى سەرىكتەستىگىندە جۇمىسقا ورنالاسقان گۇمالىق بويىنشا جەتكەن رۇحيا ابلەت جەرگىلىكتى ورىننىڭ تۇرمىسىنا بۇكىلدەي ۇيلەستى. ول تەلەفوندا تىلشىگە بىلاي دەدى: ءوزىم ءبىراز اقشا جيناپ، اتا مەكەنىمدەگى تۇىستارىمدى انحۇيعا كەلىپ ساياحاتتاۋعا ورنالاسترۋ جاساپ جاتىرمىن.

رۇحيا حوتان ايماقتىق ورتا دارەجەلى كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق مەكتەپتەن وقۋ تاۋىسقان. انحۇي ولكەسىنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋ الدىڭعى قولباسشىلىق شتابىنىڭ اتقارعان "حوتانىنىڭ گۇماسىنان مىڭ ادامدى انحۇيعا جىبەرىپ، جۇمىس ىستەتۋ جوسپارى"نىڭ ارقاسىندا، ول مەكتەپ تاۋىسقانىنان كەيىن حىفەي قالاسىندا پراكتيكا جاسايدى ءارى جەرگىلىكتى ورىندا جۇمىسقا ورنالاسادى.

دىقاننان كاسىپ سالاسى جۇمىسكەرىنە ايىنالىپ، شىكى ولكەدەگى قالاعا بارىپ پراكتيكا جاساعان، جۇمىسقا ورنالاسقان ابدۇلىلا مەن رۇحيانىڭ تاعدىرىندا وزگەرىس بولۋىنىڭ استارىندا، انحۇي ولكەسىنىڭ شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ الدىڭعى قولباسشىلىق شتابىنىڭ "كاسىپ ارقىلى جۇمىستاندىرۋعا دەم بەرۋ، جۇمىستاندىرۋ ارقىلى كاسىپتى جەبەۋ" وي جەلىسىنەن تۇىندايتىن حيمياليق اسەر جاتىر. حوتان ايماعىندا ارتىق ەڭبەككۇشتەردىڭ جۇمىستانۋ قابىلەتىن جاپىپاي كوتەرۋ ءۇشىن، انحۇي ولكەسى شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ الدىڭعى شەپ قولباسشىلىق شتابىنا 65 ميلليون يۋان قوسىپ، گۇما اۋدانىنىڭ جۇمىستاندىرۋعا، شارۋاشىلىق قۇرۋعا جەتەكشىلىك ەتۋ قارجىسىن قۇرىپ، شارۋاشىلىق قۇرۋعا، جۇمىستانۋعا جەتەكشىلىك ەتۋدى جانە كاسىپتىك شەبەرلىك جاتتىعۋىن كۇشەيتىپ، باسقا سالاعا ويىسىپ، جۇمىستانعاندارىڭ "جۇمىسكەر"دەن "شەبەر-لىككە سۋىەنىپ، اقشا تابۋ"نا دەيىنگى وزگەرىستى جۇزەگە اسىردى ءارى 3111 ادامدى انحۇيعا بارىپ، باسقا سالاعا ويىسىپ جۇمىس ىستەپ، جۇمىسقا ورنالاسۋعا ۇيىمداستىردى.

جۇمىسقا ورنالاسۋ حالىق تۇرمىسىنىڭ نەگىزى. جاڭا كەزەكتى شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەتى ورىستەتىلگەننەن بەرى، ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارى، ورتالىق كاسىپورىندارى، شينجياڭعا كومەكتەسۋشى ءارقايسى ولكە، قالالار جۇمىسقا ورنالاسترۋ سىندى وسى ەڭ ۇلكەن حالىق تۇرمىسىن مەقتەى يگەردى، ويداعىداي يگەردى ـــ

شاڭحاي قالاسى "شاڭحاي ـ قاشقار كاسىپتىك وقىتۋشىلارىن باعىتتامالى كومەكتەسۋ ـ سۋيەمەلدەۋدى جاپىپاي قامتۋ ارەكەت جوسپارىن" اتقارىپ، "مەكتەپ + كاسىپورىن + كاسىپ" ۇلگىسىن قولدانىپ، وقىتۋشىلار شينجياڭعا اقتاڭداق جانە بازارعا شۇعىل قاجەتتى 10 ماماندىقتى ءتۇيىندى تۇلعالادى؛

جياڭشي ولكەسى "ءبىر وزەك، كوپ نەگىز" فورماسىندا جۇمىسقا ورنالاسترۋ قىزمەت وتەۋ پۇنكتى ۇلگىسىن سومداپ، نانچاڭ "جياڭشيدىڭ اقتاۋ اۋدانىنىڭ جۇمىسقا ورنالاسترۋىنا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەت وتەۋ پۇنكتىن"، سوندای ـ اق فۇجيان، گۇاڭدۇڭ، جىجياڭ سياقتى بولىمشە پۇنكت قۇرىلىسىن جانە نانچاڭ، جيۇجياڭ جۇمىسقا ورنالاسترۋ، ەڭبەك كۇش شعارۋ ناقتى جاتتىعۋ باسقارۋى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتتى؛

حۇبەي ولكەسى ءۇز ولكەسىندەگى ءىسۋىرىندارداعى 22 قىزمەت ورنىن، مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندارداعى 160 قىزمەت ورنىن ازىرلەپ، قىزمەت ورنىن ۇسىنۋ، شينجياڭعا كىرۋ قيىمىن ورىستەتتى.

...

حالىق تۇرمىسىنداعى ەڭ ماڭىزدىسى، سۋىسپەنشىلىك، شينجياڭعا كومەكتەسۋدە حالىق تۇرمىسىن الدىمەن ويلاستى. جاڭا كەزەكتى شينجياڭعا باعىتتامالى كومەكتەسۋ قىزمەتى باستالعانىنان بەرى، ورتالىق پەن مەملەكەت ورگاندارىنان، ورتالىق كاسىپورىندارىنان، 19 ولكە، قالادان كەلگەن شينجياڭعا كومەكتەسۋ كۇشى كوكتەمگى تاسقىندای تيانشانىنىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىنە اعىلىپ، جۇرتتى سۇيىندىرەتىن وزگەرىس الا كەلدى. تالاي ـ تالاي تاۋ ـ سۋلاردى ەندەي وتكەن وسى ەتەنە سۇيىسپەندىشىلىكتىڭ جاپىپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋ جولىندا ەڭ كوركەم ەستەمە قالدىراتىندىعى ءشۇبھاسىز.

ءتۇپ قاينارىن دالمە ـ ءدال تاۋىپ، پارىقتى دالمە ـ ءدال تاۋىپ، ماسەلەنى قاداعالاۋدى ونان ارى تەرەڭدەتە ءتۇستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

■ ۇيرەنىپ، قايىرىلا ويلانىپ، پارىقتى بزدەدى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە باستالعانىنان بەرى، رايونىمىزداعى تاراۋلار، ورىندار ماسەلەنى قاداعالاۋدى مەقتاپ يگەرۋگە تاباندى بولىپ، باس ـ ايالىمەن ساباقتاستىرىپ، شىنايى تۇردە ءۇز بويىنداعى ماسەلەنى ناقتى تاۋىپ، ماسەلەنىڭ قاينارىن دالمە ـ ءدال تاۋىپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋگە دالمە ـ ءدال نىسانا ازىرلەدى، ۇيرەنۋ تاربيەسىنىڭ، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدىڭ، ماسەلەنى قاداعالاۋدىڭ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدىڭ باعىتتامالىلىعى مەن ونىمدىلىگىن شىنايى كۇشەيتتى.

اۋتونومىالى رايوندىق شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋدى باسقارۋ مەڭگەرەسى باستان ـ اياق ماسەلەنى قاداعالاۋدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تۇتاس بارىسىمەن ساباقتاستىرىپ، ءبىر جاعنان ۇيرەنۋ، ءبىر جاعنان زەرتتەۋ ـ تالقىلاۋ، ءبىر جاعنان ۇيرەنۋ، ءبىر جاعنان قايىرىلا ويلانۋ سىندى ۇيرەنۋ تاسىلىنە تاباندى بولىپ، ۇيرەنۋدىڭ ناتيجەسى ارقىلى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋدى باسقارۋ، اپاتتان ساقتانۋ، اپات شىققانىن ازايتۋ، ءوندىرىس حاۋىپسىزدىگى قىزمەتى بارىسىندا ساقتالعان ماسەلەلەر مەن قينىشىلىقتاردى شەشپ، "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىسترۋ" بوينىنا قىستاقتا تۇرعان قىزمەت اترەتىنىڭ كەدەيلىگىنەن ارىلتۋدان قامال الۋ، قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ۇيرەتۋ، كومەكتەسۋ جانە جەتەكتەۋ رولىن ساۋلەلەندىرۋ، اپاتتان ساقتانۋ، اپات شىققانىن ازايتۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋ قاتارلى جاقتاردان ىشكەرىلەي قاداعالاۋ جۇرگىزىپ، ءۇز بويىندا ساقتالعان ولقىلىقتارمەن پارىقتى بزدەپ تەكسەردى.

اۋتونومىالى رايوندىق پارتكوم پارتيا مەكتەبى (اكىمشىلىك شۇەيۋان) شوعىرلى ۇيرەنۋدى ايالتانتان سوڭ، باسشىلىق القا اي ساين، پارتيا ياچەيكاسى اپتا ساين ءبىر رەت شوعىرلى زەرتتەۋ ـ تالقىلاۋ، پىكىر اۋىستىرۋ جۇرگىزدى، سانالى تۇردە ولشەمگە، ۇلگىگە تۇرالانىپ، ءاربىر پارتيا مۇشەسى يدەيالىق قىزمەتتىڭ ناقتى جاعدايىمەن بايلانىستىرىپ، تابىسىن اڭگىمەلەپ، پارىقتى تاۋىپ، شىندىقتى ءىس جۇزىنەن بزدەپ ءۇز بويىنداعى ساقتالعان ولقىلىقتاردى قاداعالادى.

شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى عىلىمدار اكادەمياسى ماسەلەگە باعىتتاي ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، "ارناۋلى ناقتىرىپتا ۇيرەنۋ، ارناۋلى تاقىرىپتا زەرتتەۋ ـ تالقىلاۋ، شوعىرلى باعا بەرۋ"گە تاباندى بولىپ، ءبىر جاعنان ۇيرەنىپ، ءبىر جاعنان قايىرىلا ويلانىپ، 103 پىكىر ـ ۇسىنىستى رەتتەپ جيناقتاپ، ماسەلە تەرەڭدىگىن شعارىپ، ماسەلەنى قاداعالاپ تۇزەتۋ ـ رەتتەۋدى يگەرىپ، ۇيرەنۋ ونىمدىلىگىن ءوز قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدىڭ، ىستەردىڭ داۋىن ىلگەرىلەتۋدەگى جاندى امالىناتا اينالدىردى.

اۋتونومىالى رايوندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەڭگەرمەسى شوعىرلى ۇيرەنۋدە ولشەمگە سالىستىرىپ قاداعالاۋعا ءمان بەرىپ، نازاردى يدەيا تامىرىنداعى، سايالىمى قابىلەتىندەگى ماسەلەنى شەشۋگە شوعىرلاندىردى. اڭگىمەلەسۋ، پىكىر اۋىستىرۋ، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋ، سىرلاسۋ، سويلەسۋ قاتارلى تاسىلدەر ارقىلى القا جانە جەكەنىڭ قىزمەت ستيلى، قىزمەتتى ىلگەرىلەتۋ جاعىندا ساقتالعان كورنەكتى ماسەلەلەردى ءدال تاۋىپ، جۇيەلى تۇردە وقۋ ـ اعارتۋ سالاسىنىڭ ءبىلىم بەرۋ جۇيەسى، وقىتۋ ماتەريال جۇيەسى، باسقارۋ جۇيەسى قاتارلى جاقتاردا ساقتالعان نەگىزگى ماسەلەنى تەكسەرىپ قاداعالادى.

■ نازاردى قىزمەت مىندەتى ـ جاۋاپكەرشىلىك ماسەلەسىنە شوعىرلاندىردى

شي جينپينگنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىمەن تۇرالانۋ، پارتيا ۋستاۋى، پارتيا ەرەجەسىمەن تۇرالانۋ، شي جينپينگ جولداسىنىڭ ۇيۇەقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايالدى تىنىشتىق باس نىسانىمەن تۇرالانۋ، اۋەلگى ماقساتپەن، بورىشپەن تۇرالانۋ، رەفورما جاساۋدىڭ، دامۋدىڭ قاجەتتىمەن تۇرالانۋ ارقىلى، وزىندەگى جەتەسىزدىكتەردى تەكسەرىپ ـ تۇزەتتى، قىزمەت ولقىلىقتارىن نزدەپ تاپتى، تەرەڭ قاداعالاپ بورشالادى... نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بارىسىندا، رايونىمىزداعى تاراۋلار، ورىندار ءونىمدى شارالار اتقارىپ، ماسەلەنى قاداعالاۋدى اناعۇرلىم تەرەڭدەتۋگە باستادى.

اۋتونومىالى رايوندىق قامداۋ ـ ساتۋ كووپەراتيۋى بىرىككەن كووپەراتيۋى نەگىزگى تاقىرىپ تاربيە دە ماسەلەنى قاداعالاۋ جوباسىن جاسىپ، ساياسي تۇرعى، نەگىزگى ماقسات تانىمى، قابىلەت ورە قاتارلى 7 جاقتاعى ماسەلەنى شىكەرىلەي تاۋىپ، ءوز جۇيەسىندەگى جۇىق جلداردان بەرى تۇلعالان تىپتىك دەلولارمەن بىرلەستىرە وتىرىپ قاداعالاپ، قايىرىلا ويلاندى، ولار تاعى اۋتونومىالى رايوندىق كاسىپتىك جاعنان سايكەسەتىن تاراۋلارعا، ءارقايسى ايماق، وبلىس، ايماق، قالانىڭ قامداۋ ـ ساتۋ كووپەراتيۋىنە (ءىس باسقارما)، توتە قاراستى كاسىپورىندارعا، ءىسورىندارىنا جانە ورگاندانداعى ءارقايسى ءىس باسقارما، كەڭسەلەرگە پىكىر الۋ كەستەسىن تاراتتى، ءارى پىكىرۋ الۋ قوبدىيشاسىن قويىپ، ىستىق لەنيالى تەلەفون اشىپ، قابىلداۋ بولمەسىن قۇرىپ، كەڭ كولەمدە پىكىر ـ ۇسىنىس قابىلدادى.

شينجياڭ مەملەكەت مەنشىگىندەگى قارجى قوسۋ، تيجارات جۇرگىزۋ شەكتى جاۋاپكەرلىك سەرىكتەستىگى اڭگىمە ءماجىلىس، سۇحباتتاسۋ، پىكىرۋ الۋ قوبدىيشاسىن ورناتۋ، ارىز ـ ارمان قابىلداۋ قاتارلى كوپتەگەن تاسىلدەر ارقىلى ءارقايسى تاراۋلاردىڭ، قاراستى كاسىپورىننىڭ جانە جۇمىسشىلاردىڭ، بۇقارانىڭ سەرىكتەستىكتىڭ باسشىلىق القاسىندا، پارتيا مۇشەلەرىندە ساقتالعان كورنەكتى ماسەلەلەر تۇرالى اڭىسىن، سوندای ـ اق ستيلگە بۇرىلىس جاساۋ، قىزمەتتى جاقسارتۋ جاعىندای پىكىر ـ ۇسىنىستارىن جان ـ جاقتى تىڭدادى.

شينجياڭ قارجى قوسۋ، داموۋ (توبى) شەكتى جاۋاپكەرلىك سەرىكتەستىگى كاسىپورىننىڭ ءوندىرىس، تيجارات بارىسىندا ساقتالعان قىين ماسەلەرىنە قاراتا، نەگىزگى ساتىدا زەرتتەۋ ـ تەكسەرۋ جۇرگىزۋدى ورىستەتىپ، پىكىر ـ ۇسىنىستاردى سالالاپ، ماسەلەنى اداقتاۋ تىزىمدەگىن جاسىپ، نىساناعا تۇرالاپ، بەلسەندى ىلگەرىلەتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ناقتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىنە كەپىلدىك ەتتى. بولمەشە سەرىكتەستىكتەن تىس، بۇل توپ زەرتتەۋ ـ تەكسەرۋ ـ تەستىق لەنيالى تەلەفون اشىپ، قابىلداۋ بولمەسىن قۇرىپ، كەڭ كولەمدە پىكىر ـ ۇسىنىس قابىلدادى.

شينجياڭ مەملەكەت مەنشىگىندەگى قارجى قوسۋ، تيجارات جۇرگىزۋ شەكتى جاۋاپكەرلىك سەرىكتەستىگى اڭگىمە ءماجىلىس، سۇحباتتاسۋ، پىكىرۋ الۋ قوبدىيشاسىن ورناتۋ، ارىز ـ ارمان قابىلداۋ قاتارلى كوپتەگەن تاسىلدەر ارقىلى ءارقايسى تاراۋلاردىڭ، قاراستى كاسىپورىننىڭ جانە جۇمىسشىلاردىڭ، بۇقارانىڭ سەرىكتەستىكتىڭ باسشىلىق القاسىندا، پارتيا مۇشەلەرىندە ساقتالعان كورنەكتى ماسەلەلەر تۇرالى اڭىسىن، سوندای ـ اق ستيلگە بۇرىلىس جاساۋ، قىزمەتتى جاقسارتۋ جاعىندای پىكىر ـ ۇسىنىستارىن جان ـ جاقتى تىڭدادى.

شينجياڭ قارجى قوسۋ، داموۋ (توبى) شەكتى جاۋاپكەرلىك سەرىكتەستىگى كاسىپورىننىڭ ءوندىرىس، تيجارات بارىسىندا ساقتالعان قىين ماسەلەرىنە قاراتا، نەگىزگى ساتىدا زەرتتەۋ ـ تەكسەرۋ جۇرگىزۋدى ورىستەتىپ، پىكىر ـ ۇسىنىستاردى سالالاپ، ماسەلەنى اداقتاۋ تىزىمدەگىن جاسىپ، نىساناعا تۇرالاپ، بەلسەندى ىلگەرىلەتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ناقتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىنە كەپىلدىك ەتتى. بولمەشە سەرىكتەستىكتەن تىس، بۇل توپ زەرتتەۋ ـ تەكسەرۋ ـ

دى تومەنگى بۇىنداعى سەلبەسكەن كاسىپورىندارعا دەين كەڭەيتىپ، ولاردىڭ ونىمدەرگە بولعان پىكىر ـ ۇسىنىستارىن جيناقتاپ، كورنەكتى ماسەلەنى قاداعالاپ، ويلانىپ، ۇيرەنۋ تاريبە، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ، ماسەلەنى قاداعالاۋ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تۇتاس بارىسىمەن شىنايى ساباقتاستىرىپ، 64 ءتۇرلى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ مىندەتىن الىپ شعىپ، ءبىر ـ بىرلەپ شەشۋدى ىلگەرىلەتتى.

■ ماسەلەلەرگە جىنىستەي تالداۋ جاساپ، ولقىلىقتاردى تولىقتادى

7 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى، اۋتونومىالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسىنىڭ پارتيالى كادرلارى ءۇرىمجى حالقارالىق قۇرلىقتىق پورت رايونى جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزدارى شوعىرلانۋ ورتالىعىن كەڭەيتىپ سالۋ ينجەنەرياسى نسانى قۇرىلىس ورنىندا، شارۋا جۇمسكەرلەردىڭ ەڭبەكاقىسى كەپىلدىك قاراجاتى ءتۇزىمىن تياناقتاندىرۋ سياقتىلار جوننده ناقتى ورندا قاجەتسىنۇدى ۇعىمسىپ، ءتۇزىمدى تياناقتاندىرۋ بارىسندا ساقتالىپ وتىرعان قىين ماسەلەلەردى يگەرىپ، شەشۋ قاجەت بولعان كورنەكتى ماسەلەلەر تىزىمدەگىن باعىتتامالى تۇرده جاساپ، قىين ماسەلەلەردى شەشۋگە ناقتى شارالار، مەعەم شارالار تاۋىپ شقتى.

ماسەلەنى قاداعالاۋدا، ماڭىزدىسى، ماسەلەگە جىنىستەي تالداۋ جاساۋ، ماسەلەنى شەشۋ. رايونىمىزداعى تاراۋلار، ورىندار ماسەلەنى قاداعالاعان كەزدە، جوعارى ولشەمگە تاباندى بولىپ، تالاپتى قاتايتىپ، ءۇزىن كىرىستىرىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى كىرىستىرىپ، قىزمەتتى كىرىستىرىپ، ماسەلەنى تاۋىپ شعىپ، تۇيىنشەكتى تاۋىپ شعىپ، جوبانى العا قويىپ، تاربيە مەن امالياتقا تەڭ ءمان بەرىپ، ماسەلەگە تىكە كىرىسىپ، ماسەلەنى شەشۋ ارقىلى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ جەتىستىكتەرىن سىننان وتكىزدى.

7 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇننە دەيىن، اۋتونومىالى رايوندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرمەسى ءار ءتۇرلى پىكىر ـ ۇسىنىستاردان جالپى 128ىن قابىلداپ، تالداۋ، جيناقتاۋ ارقىلى 7 تۇردەگى 43 پارشاسنا ءبىر ـ بىرلەپ قاداعالاپ تالداۋ جاساپ، تۇرلەرگە ءبولىپ ىلگەرىلەتۋ جوسپارىن ءتۇزىپ، تىزىمدەك جاساپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ادامعا دەيىن تۇراقتاندىرىپ، تۇيىنشەككە ىشكەرىلەي جىنىستەي تالداۋ جاساپ، انقارىلۋىن تەكسەرۋدىڭ تياناقتاندىرىلۋىن كۇشەيتىپ، بەلگىلەنگەن جوبا بويىنشا شايقاس جۇرگىزۋدى، ەسەپكە قاراي كۇشىنەن قالدىرۋدى انقارىپ، ءبىر ـ بىرلەپ رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تىڭعىلىقتى تياناقتانۋىنا كەپىلدىك ەتتى.

اۋتونومىالى رايوندىق قوسىنان شەگىنگەن اسكەرىلەر بىستەرى مەڭگەرمەسى ورگاندا جانە توتە قاراستى ءسورىندارداعى پىكىر جىناۋ جانە قۇرىپ، اڭگىمە ءماجىلىس، سۇحباتتاسۋ، ارىز ـ ارمان قابىلداۋ سياقتى فورمالارمەن، نەگىزگى ساتىداعى پارتيالى كادر ـ قىزمەتكەرلەر مەن اسكەرىي ورندارداعى دەمالىسقا، زەينەتكە شىققان كادرلاردىڭ پىكىر ـ ۇسىنىستارىن تولىق تىڭداپ، ماسەلەنى شە